

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ТОРГІВЛІ ТА ГОТЕЛЬНО-
РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні Педагогічної ради
Криворізького фахового коледжу
торгівлі та готельно-ресторанного
бізнесу
Протокол №1 від 30 «серпня» 2023
року

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ФОРМУВАННЯ, РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГ ТА
ООНОВЛЕННЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ
У КРИВОРІЗЬКОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ ТОРГІВЛІ ТА ГОТЕЛЬНО-
РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення «Про формування, розроблення, затвердження, моніторинг та оновлення освітньо-професійних програм (далі - Положення) у Криворізькому фаховому коледжі торгівлі та готельно-ресторанного бізнесу (далі –коледж) є нормативним документом закладу освіти і визначає систему розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу, перегляду, модернізації освітньо-професійних програм в закладі освіти. Дане Положення є невід’ємною складовою системи забезпечення якості освітньої діяльності коледжу.

1.2. Положення розроблене відповідно до законів України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII, «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 №2745-VIII, постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 № 1187 (зі змінами, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 365), наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти» від 01.07.2021 № 749, Методичних рекомендацій розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, інших нормативно- правових актів, а також нормативних документів коледжу.

1.3. Відповідно до пункту 2 частини 2 статті 17 Закону «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 №2745-VIII заклад фахової передвищої освіти має визначити і послідовно дотримуватися процедур розроблення, затвердження, реалізації, періодичного перегляду та оновлення ОПП, які забезпечують відповідність їх змісту стандартам фахової передвищої освіти (професійним стандартам – за наявності), декларованим цілям закладу освіти з урахуванням позицій заінтересованих сторін. Положення регулює організаційні та процедурні питання розроблення, відкриття, перегляду та закриття освітньо-професійних програм (далі - ОПП). Метою Положення є розвиток та вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти в коледжі.

1.4. Освітньо – професійна програма використовується під час:

- ✓ розроблення та формування навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- ✓ розроблення засобів діагностики фахової передвищої освіти;
- ✓ формування змісту індивідуальних завдань;
- ✓ атестації майбутніх фахівців;
- ✓ акредитації ОПП, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю.

1.5. Основні терміни Положення та їх визначення:

1.5.1. Академічна мобільність у фаховій передвищій освіті - можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити дослідницьку діяльність в іншому закладі освіти на території України чи поза її межами.

1.5.2. Акредитація освітньо-професійної програми – оцінювання освітньо-професійної програми та/або освітньої діяльності закладу освіти за цією програмою на предмет: відповідності стандартам фахової передвищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у освітньо-

професійній програмі результатів навчання; досягнення заявлених у освітньо - професійній програмі результатів навчання.

1.5.3. Атестація здобувачів фахової передвищої освіти - встановлення відповідності результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти вимогам ОПП та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

1.5.4. Галузь знань - основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

1.5.5. Група забезпечення освітнього процесу - група науково-педагогічних та/або педагогічних працівників, які відповідають за реалізацію певної освітньо-професійної програми шляхом викладання освітніх компонентів, що включені до її складу, особисто беруть участь в освітньому процесі та відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.

1.5.6. Забезпечення якості освіти - сукупність процедур, що застосовуються на інституційному (внутрішньому) та національному і міжнародному (зовнішньому) рівнях для якісної реалізації освітньо-професійних програм і присудження кваліфікацій.

1.5.7. Загальні компетентності - універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

1.5.8. Здобувачі освіти - особи, які навчаються в коледжі на певному рівні освіти з метою здобуття відповідного рівня ікваліфікації.

1.5.9. Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої фахової передвищої освіти, що засвідчується відповідним документом про освіту.

1.5.10. Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни - навчально-методичний документ, до складу якого входять: робоча програма навчальної дисципліни, навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів освіти, комплексної контрольної роботи моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни тощо.

1.5.11. Компетентність - динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

1.5.12. Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - кредит ЄКТС) - одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

1.5.13. Ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи

провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої фахової передвищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності.

1.5.14. Національна рамка кваліфікацій (НРК) - системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 (зі змінами, внесеними постановою КМУ від 25.06.2020 № 519).

1.5.15. Освітній компонент - складова ОПП (навчальна дисципліна, практика, курсова робота (проєкт), спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якій встановлено форму підсумкового контролю та визначено кількість кредитів ЄКТС.

1.5.16. Освітньо-професійна програма у сфері фахової передвищої освіти - єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

1.5.17. Освітня кваліфікація - це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

1.5.18. Профіль програми - документ європейського зразка, створений для представлення в усталеній формі основної інформації про ОПП, який дозволяє точно позиціонувати ОПП серед інших, співвіднести з тематикою наукових досліджень, чим полегшити її розуміння всіма основними зацікавленими особами/стейкхолдерами: здобувачами, роботодавцями, дослідниками, викладачами, агенціями забезпечення якості тощо. Визначає предметну область, до якої належить дана ОПП, її освітній рівень.

1.5.19. Професійна кваліфікація - це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом фахової передвищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дають змогу виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність.

1.5.20. Результати навчання - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної програми або окремих освітніх компонентів.

1.5.21. Спеціалізація - складова спеціальності, що затверджується відповідними урядовими структурами та/або визначається закладом фахової передвищої освіти і передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну програму підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

1.5.22. Спеціальні компетентності - компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної професійної та/або подальшої навчальної діяльності за певною спеціальністю.

1.5.23. Стейкхолдери - фізичні та юридичні особи, зацікавлені в реалізації конкретної ОПП, пов'язані з її втіленням/реалізацією та/або можуть впливати на її структуру, зміст та якість.

1.5.24. Структурно-логічна схема ОПП - послідовність пов'язаних освітніх компонентів, включених до ОПП для досягнення заявлених цілей та результатів

навчання.

1.5.25. Soft skills(т.зв. «м'які навички», «соціальні навички» чи «навички успішності») дозволяють випускникам коледжу бути успішними на своєму робочому місці. До soft skills зараховують навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, вміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості deadline(вчасного виконання поставлених завдань), здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення, креативність і т. ін.

1.5.26. Якість освіти - рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів освіти.

1.5.27. Якість освітньої діяльності - рівень організації освітнього процесу у коледжі, що відповідає стандартам освіти, забезпечує здобуття особами якісної освіти та сприяє створенню нових знань.

2.КЛАСИФІКАЦІЯ ОСВІТНІХ (ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ) ПРОГРАМ ТА ЇХ ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

2.1. Спрямованість ОПП. В рамках однієї спеціальності закладом освіти можуть реалізуватися декілька ОПП за різними спеціалізаціями. Профільна спрямованість, обумовлена істотними особливостями предметної сфери програми, переліком програмних компетентностей, програмними результатами чи переліком освітніх компонентів є підставою для розробки окремої ОПП.

2.2. Навчання за ОПП проводиться за денною формою. При організації різних форм навчання структура, обсяг, зміст і результати ОПП за певним рівнем фахової передвищої освіти не повинні відрізнятися між собою.

2.3. Прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності є підставою для розроблення нової ОПП або перегляду існуючої.

2.4. Основою для розроблення освітньо-професійної програми є стандарт фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю (за наявності).

2.5. Освітньо-професійна програма містить:

- ✓ вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- ✓ зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- ✓ обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти;
- ✓ перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх виконання;
- ✓ вимоги професійних стандартів (за наявності);
- ✓ форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
- ✓ вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- ✓ перелік компетентностей випускника» (частина 1,2 статті 49 Закону «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 №2745-VIII).

2.6. Під час розроблення ОПП та навчальних планів Міністерство освіти і науки України рекомендує дотримуватися вимог статей 7 та наповнення (лист

Міністерства освіти і науки України від 15.07.2020 № 3/2090-20 «Щодо розроблення освітніх, освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти»).

2.7. У межах ліцензованої спеціальності коледж розробляє освітньо-професійні програми та затверджує їх відповідно до нормативних вимог. Основою для розроблення освітньо-професійної програми є стандарт фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю (за наявності).

2.8. У разі відсутності стандарту рекомендовано використовувати Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2020 №918 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти», та відповідний стандарт фахової передвищої освіти освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра.

2.9. Відповідно до пункту 10 частини 5 статті 41 Закону 2745 органи студентського самоврядування вносять пропозиції щодо змісту ОПП.

2.10. Під час розроблення ОПП заклад фахової передвищої освіти, керуючись пунктом 6 частини 1 статті 1 Закону «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 №2745-VIII та стандартом фахової передвищої освіти відповідної спеціальності, самостійно формує перелік та зміст освітніх компонентів ОПП, спрямованих на досягнення результатів навчання, що дає право на отримання освітньої та професійної кваліфікації. При цьому необхідно дотримуватися вимог Закону 2745 та стандарту фахової передвищої освіти, зокрема:

2.11. Мінімум 50 відсотків обсягу ОПП має бути спрямовано на набуття компетентностей та забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених стандартом фахової передвищої освіти (якщо інше не передбачене стандартом освіти);

2.12. Для сприяння індивідуальній освітній траєкторії та реалізації права здобувача освіти на вибір навчальних дисциплін ОПП фахової передвищої освіти має передбачати освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для ОПП фахової передвищої освіти. Здобувач фахової передвищої освіти має право обирати освітні компоненти самостійно і такий вибір не обмежується ОПП, за якою проводять навчання. Перелік освітніх компонентів, що пропонуються здобувачам освіти, має передбачати можливість вибору.

2.13. Для формування освітніх компонентів ОПП за вибором здобувача освіти у коледжі розроблено положення про порядок та умови здійснення вибору освітніх компонентів (дисциплін) ОПП здобувачами освіти.

2.14. Коледж під час розроблення ОПП може встановлювати додаткові компетентності, результати навчання та форми атестації здобувачів освіти (у тому числі для забезпечення спеціалізації) на реалізацію яких спрямовують залишок кредитів ЄКТС (близько 40 відсотків обсягу ОПП), які забезпечуються освітніми компонентами.

2.15. Назва ОПП, яку запроваджує заклад освіти, як правило, збігається з назвою спеціалізації.

2.16. Усі ці освітні компоненти мають бути спрямовані на набуття здобувачем фахової передвищої освіти компетентностей, які передбачають

здатність особи вирішувати типові спеціалізовані задачі в окремій галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов (частина перша статті 7 Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 №2745-VIII).

2.17. Під час визначення кількості освітніх компонентів у ОПП та їх обсягу необхідно також враховувати наступне:

- ✓ обсяг ОПП визначається в кредитах ЄКТС і роках;
- ✓ обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин;
- ✓ навантаження одного навчального року за денною формою здобуття освіти становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС;
- ✓ оптимальна кількість освітніх компонентів на навчальний рік (обов'язкових і вибіркового з урахуванням практик) становить 16 та відповідно до 8 на семестр;
- ✓ - до переліку освітніх компонентів не входить екзаменаційна сесія;
- ✓ курсова робота (проект), що має міждисциплінарний характер, може виділятися як окремий освітній компонент (обсяг не менше 3-х кредитів ЄКТС);
- ✓ практична підготовка планується в тижнях із розрахунку орієнтовно один тиждень 1,5 кредити ЄКТС;
- ✓ кредити ЄКТС плануються на атестацію здобувачів фахової передвищої освіти.
- ✓ Коледж розподіляє освітні компоненти на обов'язкові та вибіркові, які в свою чергу поділяють на освітні компоненти, що формують загальні компетентності, та освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності.

2.18. Освітні компоненти, які входять до обов'язкових, позначають ОК 1, ОК 2, ... (де ОК - обов'язковий компонент, а 1 - порядковий номер у переліку обов'язкових освітніх компонентів). Освітні компоненти, які входять до вибіркового (за вибором здобувача освіти), позначають ВК 1, ВК 2, ..., (де ВК - вибіркового компонент, а 1 - порядковий номер у переліку вибіркового освітніх компонентів).

2.19. Перелік освітніх компонентів (у тому числі перелік навчальних дисциплін) відображає розподіл ОПП на окремі освітні компоненти та логічну послідовність їх вивчення, які можуть складатися з одного або кількох модулів, інших типів складових навчального курсу, навчальної та виробничої практики, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів.

2.20. Перелік включає назви навчальних дисциплін за вибором коледжу, практик, курсових та їх обсяг у кредитах ЄКТС з розподілом за навчальними семестрами.

2.21. Обов'язковими складовими ОПП є матриці відповідності компетентностей/результатів навчання освітнім компонентам ОПП.

2.22. Матриця відповідності компетентностей випускника освітнім компонентам ОПП відображає вплив освітнього компонента на забезпечення формування певної компетентності, що позначається знаком*. До матриці включають усі компетентності та освітні компоненти, визначені ОПП.

2.23. Матриця відповідності результатів навчання освітнім компонентам ОПП відображає вплив освітнього компонента на забезпечення досягнення

результатів навчання, що позначається знаком*. До матриці включають усі результати навчання та освітні компоненти, визначені ОПП.

2.24. Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей відображає вплив результатів навчання на забезпечення формування певних компетентностей, що позначається знаком*. До матриці, наведеної в пояснювальній записці стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності, додають результати навчання та компетентності, визначені закладом освіти та включені до ОПП.

2.25. У разі відсутності стандарту фахової передвищої освіти матрицю відповідності визначених ОПП результатів навчання та компетентностей розробляє заклад фахової передвищої освіти.

2.26. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти є обов'язковою складовою ОПП, яка дає можливість набути практичні навички та спеціальні компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

2.27. В ОПП практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти залежно від спеціальності (спеціалізації), може відображатися як навчальна, виробнича, переддипломна.

2.28. До переліку освітніх компонентів ОПП включають усі види практики, їх обсяг у кредитах ЄКТС та форми підсумкового контролю. У структурно-логічній схемі ОПП відображають логічну послідовність виконання видів практики.

2.29. Обсяг кредитів, що відводиться на різні види практичного навчання, не залежить від загальної кількості кредитів ОПП. Рекомендовано в ОПП зберігати ту частку кредитів ЄКТС (з розрахунку один тиждень орієнтовно 1,5 кредити), яка забезпечувала підготовку молодшого спеціаліста за аналогічною або дотичною ОПП, якщо інше не передбачено стандартом, і не менше ніж передбачено як необхідний мінімум за відповідним профілем програми підготовки фахових молодших бакалаврів.

2.30. Водночас сума кредитів ЄКТС усіх видів практичного навчання не має бути меншою, ніж 10 відсотків від обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття ступеня фахової передвищої освіти.

2.31. Атестація здобувачів фахової передвищої освіти. Відповідно до частини 6 статті 49 Закону «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 №2745-VIII) ОПП має містити інформацію щодо атестації здобувачів фахової передвищої освіти.

2.32. Форму атестації здобувачів фахової передвищої освіти та вимоги до неї визначає стандарт освіти за конкретною спеціальністю у формі кваліфікаційного іспиту (іспитів);

2.33. Коледж на підставі ОПП за кожною спеціальністю розробляє графік освітнього процесу та навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми поточного і підсумкового контролю.

2.34. Для конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що затверджується директором коледжу.

2.35. Структура ОПП.

До структури ОПП входять:

- титульний лист;
- лист-погодження;
- передмова;
- опис освітньої програми зі спеціальності;
- мета освітньої програми;
- характеристика освітньої програми;
- придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання; викладання та оцінювання;
- перелік компетентностей випускника;
- зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у - термінах результатів навчання (РН);
- ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми;
- академічна мобільність
- перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність;
- структурно-логічна схема освітньо-професійної програми;
- форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
- вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- вимоги професійних стандартів (у разі їхньої наявності - повна назва професійного стандарту);
- матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми;
- матриця відповідності відповідності результатів навчання освітнім компонентам освітньо-професійної програми;
- матриця відповідності результатів навчання та компетентностей.

2.36. А також:

- ✓ навчальний план;
- ✓ навчальні програми;
- ✓ робочі програми навчальних дисциплін;
- ✓ навчально-методичне забезпечення комплекси навчальних дисциплін;
- ✓ програми практик;
- ✓ документи і матеріали, що регулюють зміст і реалізацію освітнього процесу;
- ✓ оціночні засоби (комплекти тестів, комплексних завдань, розміщених на паперових та електронних носіях).

3.ОБСЯГИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ТА ТРИВАЛІСТЬ НАВЧАННЯ

3.1. Здобуття фахової передвищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної ОПП, що є підставою для присудження освітньо-професійного ступеня - фаховий молодший бакалавр.

3.2. Фаховий молодший бакалавр - це освітньо-професійний ступінь, що здобувається на рівні фахової передвищої освіти і присуджується фаховим коледжем у результаті успішного виконання здобувачем фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 120- кредитів ЄКТС.

3.3. Особа може здобувати фахову передвищу освіту на основі базової середньої освіти, повної (профільної) середньої освіти (незалежно від здобутого профілю). Особи, які здобувають фахову передвищу освіту на основі базової середньої освіти, зобов'язані одночасно виконати освітню програму повної (профільної) середньої освіти професійного спрямування.

3.4. Обсяг ОПП підготовки фахового молодшого бакалавра складає:

- ✓ на основі базової середньої освіти - 240 кредитів ЄКТС;
- ✓ на основі повної загальної середньої освіти - 120-150 кредитів ЄКТС.

3.5. Тривалість навчання за ОПП підготовки фахового молодшого бакалавра в коледжі складає: за денною формою навчання – 1 рік 10 місяців, 2 роки, 2 роки 5 місяців.

3.6. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин, навантаження одного навчального року за денною формою навчання - 60 кредитів ЄКТС.

4. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ОПП

4.1. **Розроблення ОПП.** Нова ОПП розробляється на основі стандартів освітньої діяльності та стандартів фахової передвищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній області (за наявності останніх).

4.2. Розроблення нової ОПП містить такі етапи:

- ✓ формування проєктної групи та призначення гаранта освітньої програми (I етап);
- ✓ аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів (II етап);
- ✓ визначення профілю ОПП (III етап);
- ✓ визначення освітнього змісту ОПП та розроблення навчального плану (IV етап);
- ✓ розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її удосконалення (V етап).

4.3. I етап. Формування проєктної групи та призначення гаранта освітньої програми.

4.3.1. Нова ОПП розробляється за ініціативою керівництва коледжу. Розроблення, моніторинг та перегляд кожної ОП здійснюється проєктними групами.

4.3.2. Розробці нової ОПП передують порівняльний аналіз її ініціаторів аналогічних спрямувань, що діють в інших закладах освіти - їх тривалості, переліку навчальних дисциплін, рівня викладання та ін.

4.3.3. Проєктні групи формуються окремо за кожною ОПП на період її розроблення, моніторингу, перегляду, проведення процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування, акредитація), самооцінювання або інших необхідних процедур.

4.3.4. Склад проєктної групи ОПП затверджується директором коледжу за поданням завідуючого відділенням на підставі пропозицій випускової циклової комісії.

4.3.5. При цьому має бути дотримана ліцензійна умова щодо наявності у складі проектної групи осіб, що мають науковий ступінь та/або вчене звання та/або вищу кваліфікаційну категорію.

4.3.6. Одна й та ж сама особа може бути членом декількох проектних груп. З метою узгодження підходів щодо розроблення ОПП рекомендується до складу проектних груп включати голів циклових комісій.

4.3.7. З метою забезпечення участі в розробці, моніторингу та перегляду ОПП зацікавлених сторін рекомендується включати до складу проектної групи їх представників (роботодавців, органів студентського самоврядування) або залучати до діяльності проектної групи в інших формах.

4.3.8. Очолює проектну групу її керівник - гарант освітньої програми, педагогічний працівник, який має вищу кваліфікаційну категорію за відповідною або спорідненою до ОПП спеціальністю зі стажем педагогічної роботи не менше 10 років.

4.3.9. Проектна група є складовою системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у коледжі.

4.3.10. Група забезпечення спеціальності - група педагогічних працівників, для яких заклад освіти є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітньо-професійної програми, особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.

4.3.11. Гарант освітньої програми може бути керівником лише однієї ОПП.

4.3.12. Дострокове припинення роботи й призначення нового гаранта ОПП і членів проектної групи здійснюється на підставі наказу директора коледжу.

4.3.13. Проектні групи виконують наступні завдання:

- ✓ обирають вид ОПП;
- ✓ встановлюють актуальність ОПП;
- ✓ формують профіль програми;
- ✓ визначають форми навчання та організації освітнього процесу;
- ✓ визначають освітні компоненти;
- ✓ розробляють навчальний план та інші нормативні документи, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за відповідною ОПП з врахуванням рекомендацій методичної ради коледжу;
- ✓ дають завдання випусковим та іншим цикловим комісіям коледжу на розроблення навчально-методичного забезпечення ОПП;
- ✓ здійснюють аналіз відповідності ОПП Ліцензійним умовам;
- ✓ узагальнюють пропозиції та формують рекомендації з вдосконалення існуючої ОПП;
- ✓ беруть участь у моніторингу ОПП (узагальнюють пропозиції та рекомендації, здійснюють самоаналіз та самооцінювання) та періодичному перегляду ОПП;
- ✓ спільно з навчальним відділом коледжу та приймальною комісією забезпечують внесення відомості щодо ОПП та навчальних планів до ЄДЕБО;

✓ здійснюють контроль за реалізацією ОПП педагогічними працівниками та цикловими комісіями коледжу.

4.3.14. За запитом проектної групи відповідні служби коледжу зобов'язані надати у визначений гарантом ОПП строк відомості, необхідні для розроблення ОПП.

4.3.15. Координацію діяльності усіх проектних груп коледжу здійснює заступник директора з навчальної роботи.

4.4. II етап. Аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів.

4.4.1. Аналіз актуальності ОПП полягає у встановленні суспільної потреби в ОПП, її потенціалі шляхом консультацій із зацікавленими сторонами (здобувачами фахової передвищої освіти, випускниками коледжу, роботодавцями, науковою спільнотою, професіоналами тощо), з'ясуванні виконання основних умов її запровадження.

4.4.2. Проектна група проводить аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОПП, аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОПП, можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників.

4.4.3. Для забезпечення перегляду та моніторингу освітніх програм, постійного зв'язку з зацікавленими сторонами коледжем створюються, як дорадчі органи, академічні (програмні) ради за відповідними спеціальностями, до яких входять представники зацікавлених сторін.

4.4.4. Проектна група, виходячи з прогнозованої структури ОП, з врахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій з профільними службами закладу освіти, здійснює попередню загальну оцінку достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

4.5. III етап. Визначення профілю ОПП.

4.5.1. Профіль програми складається проектною групою як короткий документ, створений для представлення в усталеній формі загальної інформації про ОПП.

4.5.2. Визначення профілю полягає у визначенні мети ОПП (до двох речень), загальних та фахових програмних компетентностей, які повинні бути досягнуті в результаті навчання, кінцевих (програмних) результатів навчання з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій, вимог стандартів вищої освіти та встановлення необхідного обсягу ОПП у кредитах ЄКТС.

4.5.3. При формулюванні програмних компетентностей та результатів навчання слід забезпечити активну роль представників ринку праці в процесі формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця.

4.5.4. Програмні компетентності (описані за видами: інтегральні, загальні, спеціальні) - загалом від 10 до 15 найважливіших компетентностей, визначають специфіку ОПП. Компетентності випускника відображають погляд роботодавця (замовника) на освітню та професійну підготовку потенційного працівника.

4.5.5. Основою для формулювання програмних компетентностей ОПП є перелік компетентностей стандарту фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю. Цей перелік може бути доповнений декількома (не більше 2-3)

компетентностями, що визначаються специфікою потреб регіонального або секторального ринку праці (цільовий запит роботодавців).

4.5.6. Інтегральні та загальні компетентності визначені Національною рамкою кваліфікацій.

4.5.7. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності, як правило, поділяють на три види (в предметній області):

- ✓ знання й розуміння;
- ✓ когнітивні уміння та навички;
- ✓ практичні навички.

4.5.8. Бажано наводити коментар до кожної компетентності. Набір фахових компетентностей має відповідати визначеному рівню ОПП.

4.5.9. Програмні результати навчання - узгоджений набір 15-25 тверджень, які зазначають, що здобувач фахової передвищої освіти має знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення навчання за ОПП.

4.5.10. При формулюванні програмних результатів навчання рекомендується враховувати міжнародні зразки (формулювання).

4.5.11. Набір програмних результатів навчання є однаковим для всіх здобувачів вищої освіти за ОПП певного рівня. Перелік програмних результатів навчання має корелюватися з визначеним переліком загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей.

4.5.12. Результати навчання мають відповідати таким критеріям:

✓ корисність - мають сприйматися як такі, що відповідають рівню вищої освіти та вимогам/очікуванням громадянського суспільства та держави, релевантність відповідним програмним компетентностям;

✓ конкретність - забезпечувати достатній рівень деталізації, бути чіткими і однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача фахової передвищої освіти;

✓ стандартизованість - визначати стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач фахової передвищої освіти;

✓ відповідність - відповідати кваліфікаційним вимогам, бути взаємозв'язаними із освітніми рівнями та кваліфікаційними рівнями Національної рамки кваліфікацій (далі - НРК);

✓ об'єктивність - сформульованими нейтрально, уникаючи зайвої амбітності та суб'єктивності;

✓ досяжність - реалістичними, з погляду часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;

✓ діагностичність - повинні мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення та визначати вимоги до присудження кредитів ЄКТС;

✓ вимірюваність - має існувати спосіб та шкала для вимірювання ступеня досягнення результату прямими або непрямими методами.

4.5.13. Порядок формулювання результатів навчання:

✓ визначити, якій сфері (спеціальній чи загальній, предметній області, особливі навички тощо) та кваліфікаційному рівню НРК має відповідати

результат навчання;

- ✓ зазначити тип результату навчання (знання, навички, здатності, інші компетентності);
- ✓ визначити активне дієслово відповідного рівня;
- ✓ зазначити предмет вивчення або предмет дії (іменник, що слідує за дієсловом);
- ✓ за необхідності навести умови/обмеження, за яких слід демонструвати результат навчання;
- ✓ перевірити результат навчання відповідності вище зазначеним критеріям та визначити засіб оцінювання його досягнення.

4.5.14. При розробленні програмних результатів навчання варто врахувати, що:

- ✓ результати навчання характеризують те, що здобувач фахової передвищої освіти повинен продемонструвати після успішного завершення освітньої програми (демонстрація знань, умінь, здатності виконувати тощо);
- ✓ повний набір програмних результатів навчання виражає характерні особливості ОПП; якщо серед них є результати, характерні також і для інших ОПП, їх доцільно виділити окремо.

4.5.15. Формулювання програмних результатів супроводжує вироблення чітких критеріїв оцінювання сформульованого результату.

4.5.16. Кореляція результатів навчання програмним компетентностям перевіряється за допомогою матриці відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання за ОПП.

4.6. IV етап. Визначення змісту ОПП та розроблення навчального плану.

4.6.1. Визначення змісту освітньої програми охоплює наступні етапи:

- ✓ складання переліку освітніх компонентів ОПП;
- ✓ вирішення питання щодо використання модульної системи в освітній програмі;
- ✓ визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного модуля;
- ✓ визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання;
- ✓ перевірка охоплення ключових загальних та предметно - спеціалізованих компетентностей;
- ✓ обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану;
- ✓ розроблення програм навчальних дисциплін.

4.6.2. На підставі програмних компетентностей та програмних результатів навчання проектна група:

- ✓ визначає загальний бюджет часу - обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити;
- ✓ здійснює структурування результатів навчання (модулів або навчальних дисциплін, інших складових навчального курсу, практик, дослідницьких проектів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) та розподіляє кредити ЄКТС, необхідні для досягнення зазначених

результатів.

4.6.3. При призначенні кредитів ЄКТС освітнім компонентам ОПП слід віддавати перевагу стандартизованому підходу, коли обсяг кожного компонента є стандартним або кратним (модуль) на відміну від індивідуального підходу, коли обсяг кредитів ЄКТС для освітнього компоненту є довільним і залежить від переліку та складності результатів навчання.

4.6.4. Визначення кількості кредитів ЄКТС для освітнього компонента здійснюється шляхом оцінки навантаження, необхідного для досягнення результатів навчання.

4.6.5. Мінімальна кількість кредитів ЄКТС для освітнього компоненту складає не менше 2 (3) кредитів (на базі БЗСО та ПЗСО).

4.6.6. Слід стандартизувати освітні компоненти з метою гнучкості, мобільності, формування міждисциплінарних траєкторій навчання.

4.6.7. Визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного модуля (освітнього компоненту). Виходячи з програмних компетентностей та програмних результатів навчання, проектна група має сформулювати результати навчання, які повинні бути досягнуті в межах кожного модуля (освітнього компонента).

4.6.8. Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання. Проектна група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

4.6.9. Перевірка охоплення ключових загальних та предметно - спеціалізованих компетентностей. Проектна група має перевірити розвиток ключових загальних і спеціальних компетентностей, а також перевірити, чи всі програмні ключові загальні та спеціальні компетентності охоплюються модулями/одинацями освітньої програми.

4.6.10. Проектні групи мають провести тест щодо узгодження результатів навчання та програмних компетентностей:

- ✓ узгодження програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій;
- ✓ узгодження програмних результатів навчання зі стандартами фахової передвищої освіти;
- ✓ узгодження результатів вивчення навчальної дисципліни з програмними результатами навчання (Матриця відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам освітньої програми);
- ✓ узгодження дисциплінарних результатів навчання з програмними компетентностями (Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньої програми);
- ✓ узгодження методів викладання з відповідними результатами навчання для досягнення бажаних результатів навчання;
- ✓ узгодження методів оцінювання відповідно з дисциплінарними та програмними результатами навчання.

4.6.11. Обрання освітніх технологій та розроблення навчального плану. Внесення проектною групою узгоджених результатів навчання до освітньої

програми та відповідних навчальних дисциплін - до навчальних планів підготовки фахівців є обов'язковим.

4.6.12. Відповідно до профілю освітньо-професійної програми та переліку її освітніх компонентів проектна група розробляє навчальний план ОПП.

4.6.13. При цьому слід враховувати, що обсяг аудиторної роботи здобувачів освіти встановлюється в межах від 1/3 до 2/3 обсягу 1 кредиту ЄКТС (від 10 до 20 годин), решта обсягу призначається для їх самостійної роботи.

4.6.14. При проектуванні кадрового забезпечення ОПП проектна група має узгодити свої пропозиції щодо складу педагогічних працівників для викладання дисциплін, внесених у проект навчального плану, з цикловими комісіями, на яких працюють такі ПП.

4.6.15. Розроблення програм навчальних дисциплін. Програми навчальних дисциплін за завданнями проектних груп розробляються цикловими комісіями коледжу згідно з вимогами розроблених освітніх програм.

4.6.16. Органи студентського самоврядування можуть надавати пропозиції та зауваження щодо змісту програм навчальних дисциплін.

4.6.17. Програма навчальної дисципліни розробляється на термін дії навчального плану, за необхідності до неї можуть вноситись зміни. З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків програми навчальних дисциплін розглядаються методичною радою коледжу.

4.6.18. На підставі робочої програми навчальної дисципліни на поточний навчальний рік в циклових комісіях розробляються матеріали навчально - методичного забезпечення (силабуси).

4.7. V етап. Розроблення системи оцінювання якості освітньої програми з метою її удосконалення

4.7.1. За якість ОПП відповідальність несуть проектна група, а також педагогічні працівники, які її реалізують. З метою контролю за якістю ОПП та їх вдосконаленням проводяться різні процедури оцінювання та визнання якості ОПП: зовнішні, внутрішні й непрямі.

4.7.2. Основними процедурами зовнішнього оцінювання та визнання якості ОПП є:

- акредитація ОПП;
- сертифікація освітніх програм - процедура встановлення відповідності якісних характеристик освітніх програм певним стандартам якості організації, що сертифікує ОПП.

4.7.3. Для всіх ОПП рекомендується регулярно проводити оцінку підготовки фахівців і затребуваних компетентностей (результатів навчання) з точки зору роботодавців, а також затребуваних результатів навчання з точки зору випускників. Процедурою такої оцінки є опитування роботодавців та випускників (анкетування, інтерв'ювання, соціологічне дослідження тощо).

4.7.4. Основними процедурами внутрішньої оцінки якості ОПП є самоаналіз освітньої програми, який може проводитися як в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації будь-якого виду, міжнародної експертизи), так і з ініціативи гаранта ОПП з метою планових процедур

контролю якості.

4.7.5. Залежно від цілей проведення самоаналізу визначаються процедури і терміни його проведення. За рішенням завідувача відділенням для проведення самоаналізу ОПП і підготовки звіту призначається комісія (у складі 3-5 осіб з числа педагогічних працівників, що реалізують ОПП).

4.7.6. Самоаналіз може проводитися проектною групою за рішенням гаранта освітньої програми. Результати проведеного самоаналізу оформлюються у формі звіту про результати самоаналізу.

4.7.7. Звіт про результати самоаналізу ОПП готується членами комісії і узгоджується з усіма залученими до цієї процедури учасниками; звіт повинен містити висновки про якість ОПП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, за необхідності, пропозиції щодо внесення змін до ОПП, модернізації ОПП і/або прийняття інших управлінських рішень.

4.7.8. Звіт про результати самоаналізу затверджується на засіданні методичної ради коледжу.

4.7.9. Внесення в ОПП змін, що відносяться до компетенції педагогічної ради фахового коледжу, затверджується на засіданні педагогічної ради коледжу на підставі рекомендацій, наданих гарантом освітньої програми.

5. ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ, АКРЕДИТАЦІЇ ТА ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

5.1. Всі нові ОПП мають пройти єдиний порядок затвердження, що передбачає їх послідовний розгляд такими підрозділами:

- ✓ проектною групою, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів на засідання випускової циклової комісії;
- ✓ випусковою цикловою комісією (спільним засіданням випускових циклових комісій), позитивне рішення якої (яких) є підставою для передачі матеріалів заступнику директора з навчальної роботи;
- ✓ заступником директора з навчальної роботи, який здійснює перевірку збалансованості та реалістичності програми, раціональності розподілу кредитів, повноту документального забезпечення та відповідність освітньої програми Ліцензійним умовам. Позитивне рішення заступника директора з навчальної роботи є підставою для передачі матеріалів на розгляд педагогічної ради;
- ✓ методичною радою фахового коледжу, яка оцінює відповідність нової ОПП всім вимогам, що пред'являються до освітніх програм коледжу. Висновок про ухвалення ОПП методичною радою є рекомендаційним для педагогічної ради фахового коледжу;
- ✓ педагогічною радою коледжу.

5.2. Перелік документів, необхідних для відкриття освітньої програми, що подаються на засідання педагогічної ради фахового коледжу:

- ✓ копія наказу директора коледжу про затвердження складу проектної групи;
- ✓ освітньо-професійна програма;
- ✓ графік навчального процесу;
- ✓ навчальний план підготовки фахівців;
- ✓ протокол засідання випускової циклової комісії;

- ✓ зовнішня рецензія провідного роботодавця галузі.

5.3. За результатами розгляду освітньої програми педагогічна рада коледжу може прийняти рішення про її затвердження, направлення на доопрацювання або про відмову у затвердженні.

5.4. Підписані директором коледжу освітньо-професійна програма та навчальний план підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» затверджуються рішенням педагогічної ради коледжу і вводиться в дію наказом директора коледжу. Підпис директора скріплюється печаткою.

5.5. Відкриття ОПП та набір здобувачів освіти. Набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за ОПП здійснюється приймальною комісією коледжу централізовано, згідно з Правилами прийому до коледжу.

5.6. Освітня програма може бути внесена до Правил прийому і на навчання за неї може бути оголошено набір здобувачів фахової передвищої освіти лише за умови затвердження ОПП і наявності ліцензії коледжу на здійснення освітньої діяльності за спеціальністю, в рамках якої відкривається освітня програма.

5.7. Якщо на освітню програму не здійснено набір здобувачів фахової передвищої освіти у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, то проектна група може в подальшому:

- ✓ відмовитися від її реалізації;
- ✓ провести удосконалення ОПП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, надати матеріали удосконалення педагогічній раді коледжу.

5.8. У разі схвалення проведеного удосконалення педагогічною радою коледжу набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за удосконаленою ОПП здійснюється приймальною комісією коледжу в наступному календарному році.

5.9. Акредитація освітньої програми. Коледж надає Державній службі якості освіти України (далі - ДСЯО) освітньо-професійну програму, навчальний план, електронну заяву та документи, що підтверджують відповідність його освітньої діяльності стандартам фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю (самооцінювання).

5.10. Протягом двох місяців з дня подання заяви ДСЯО за результатами акредитаційної експертизи приймає рішення про акредитацію чи відмову в акредитації відповідної освітньо-професійної програми. Рішення щодо акредитації освітньо-професійної програми приймається на підставі експертного висновку відповідної галузевої експертної ради, який представляє голова цієї експертної ради.

5.11. Протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про акредитацію освітньо-професійної програми ДСЯО видає коледжу відповідний сертифікат.

- 5.12. У сертифікаті про акредитацію зазначаються:
- ✓ найменування та адреса закладу освіти;
 - ✓ спеціальність і рівень освіти, за якими акредитована освітньо-професійна програма;

✓ дата видачі сертифіката.

5.13. Сертифікат про акредитацію вперше видається за кожною акредитованою освітньо-професійною програмою строком на п'ять років, а при другій та наступних акредитаціях - строком на 10 років. Інформація про видачу сертифіката вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

5.14. Форма сертифіката про акредитацію, порядок його оформлення, переоформлення, видачі, зберігання та обліку затверджуються Кабінетом Міністрів України.

5.15. Сертифікат підтверджує відповідність освітньо-професійної програми за певною спеціальністю та рівнем фахової передвищої освіти стандартам фахової передвищої освіти і дає право на видачу документа про фахову передвищу освіту державного зразка за акредитованою освітньо-професійною програмою.

5.16. Закриття ОПП. Освітня програма може бути вилучена переліку ОПП, що реалізуються в коледж, за таких умов:

✓ з ініціативи відділення, при їх відмові від реалізації ОПП;

✓ з ініціативи коледжу (за поданням приймальної комісії), у разі відсутності набору здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за ОПП протягом двох років;

✓ у разі переформатування ОПП. У цьому випадку об'єднана або роз'єднана освітньо-професійна програма розробляється і проходить затвердження як нова, а за тими освітньо-професійними програмами, що реалізувалися до переформатування, припиняється набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання. Після завершення навчання здобувачів фахової передвищої освіти на останньому курсі (році) освітня програма вилучається з переліку ОПП, що реалізуються в коледжі;

✓ з ініціативи фахового коледжу (за поданням навчального відділу), якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості освітньої програми отримано висновки про її низьку якість.

5.17. Рішення про вилучення освітньої програми з числа ОПП, що реалізуються в коледжі, приймає Педагогічна рада коледжу.

6. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

6.1. Порядок реалізації освітньої програми визначається Положенням про організацію освітнього процесу коледжу. Для планування освітнього процесу на кожний навчальний рік заступником директора з навчальної роботи, разом із випусковою цикловою комісією складається робочий навчальний план за кожною ОПП. У робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної ОПП та зміст варіативної частини (блоку дисциплін за вільним вибором здобувачів фахової передвищої освіти).

6.2. Управління освітньою програмою здійснюється на адміністративному та академічному рівнях.

6.3. Адміністративне управління ОПП здійснює заступник директора з

навчальної роботи.

6.4. До функцій адміністративного управління ОПП відносяться:

- ✓ організація та управління матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;
- ✓ інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів відділення,
- ✓ профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;
- ✓ взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;
- ✓ рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;
- ✓ координація забезпечення якості освітньої програми, що реалізується на відділенні;
- ✓ організація проведення самообстеження освітньої програми.

Академічне управління освітньою програмою здійснює гарант ОПП.

6.5. Завданнями академічного управління ОПП є:

- ✓ організація колегіального розроблення освітньо-професійної програми (профілю, навчальних планів, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми навчальних дисциплін, практик, підсумкових семестрових випробувань тощо, оціночних засобів);
- ✓ здійснення контролю за якістю роботи ПП, які забезпечують реалізацію ОПП;
- ✓ аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної вищої освіти у зміст і технологію реалізації ОПП;
- ✓ виявлення здобувачів фахової передвищої освіти, схильних до академічної кар'єри, і організація роботи з ними;
- ✓ взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОПП і якості підготовки фахівців;
- ✓ підготовка освітньої програми до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

6.6. Моніторинг освітньо-професійної програми здійснюється з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними.

6.7. Моніторинг здійснюється, як правило, проектною групою. До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: педагогічні працівники, професіонали-практики, здобувачі вищої освіти. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами. Проектна група має інформувати здобувачів вищої освіти і педагогічних працівників про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей.

6.8. Моніторинг може проводитися у різний спосіб - анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів вищої освіти та

випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОПП на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів. Систему обов'язкових методів і засобів моніторингу визначає Методична рада коледжу за поданням проектних груп.

6.9. Анкета моніторингу освітньо-професійної програми складається з основних критеріїв забезпечення якості, кожний критерій оцінюється за рівнями: задовольняє, частково задовольняє, не задовольняє. У процесі моніторингу відбувається збір даних за зазначеними позиціями з коментарями.

6.10. За результатами моніторингу складається аналітичний звіт, який подається до Методичної ради коледжу.

6.11. Для формулювання висновку за результатами моніторингу освітньо-професійної програми використовується дворівнева шкала:

- ✓ висока якість – освітньо - професійна програма має високий рівень досягнення результатів;

- ✓ неналежна якість - освітньо - професійна програма має серйозні недоліки.

6.12. Вимоги до освітньо - професійної програми та результатів навчання:

- ✓ реалізується відповідно до плану розвитку та Положення коледжу;

- ✓ сприяє виконанню місії та досягнення цілей коледжу;

- ✓ враховує потреби ринку праці та цільової групи (вступники, батьки, роботодавці);

- ✓ орієнтована на конкретну професію;

- ✓ назва узгоджується із змістом;

- ✓ методи і форми навчання, у т.ч. обсяги самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти та виробничої практики, сприяють досягненню цілей освітньої програми;

- ✓ цілі і результати навчання за освітньою програмою мають бути сформульовані таким чином, щоб слугувати основою для оцінювання знань і навичок випускників, які навчалися за цією програмою;

- ✓ цілі і результати навчання за освітньою програмою мають бути адекватними і порівнюваними з результатами навчання відповідного рівня фахової передвищої освіти;

- ✓ цілі і результати навчання за освітньою програмою мають відповідати вимогам і тенденціям законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;

- ✓ при існуванні професійного стандарту, цілі та результати навчання мають враховувати необхідність набуття та застосування знань і навичок, зазначених у стандарті;

- ✓ практична підготовка (практики), що необхідна для досягнення результатів навчання, має забезпечувати набуття і застосування здобувачами вищої освіти ефективних методів роботи;

- ✓ організація проведення практик має бути чітко регламентована, вимоги для її успішного завершення визначені;

✓ здобувачам фахової передвищої освіти має бути надана інструкція щодо проходження практик та відповідне керівництво у робочому середовищі.

6.13. Розвиток освітньо-професійної програми та вимоги до педагогічних працівників, які її реалізують. Вимоги до розвитку освітньо-професійної програми та педагогічних працівників, які її реалізують:

- ✓ розвиток є безперервним процесом;
- ✓ до розвитку залучені здобувачі фахової передвищої освіти і роботодавці;
- ✓ педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, ознайомлені з її цілями та своєю роллю у їх досягненні;
- ✓ для усунення недоліків складається та реалізується відповідний план дій;
- ✓ система зворотного зв'язку (за участю здобувачів освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а її результати прикладними;
- ✓ кваліфікація педагогічних працівників, які реалізують освітньо-професійну програму, відповідає вимогам, встановленим законодавством;
- ✓ педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, мають відповідний рівень викладацької компетентності;
- ✓ педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, беруть участь у наукових дослідженнях і розробках;
- ✓ педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, співпрацюють із зацікавленими особами поза межами фахового коледжу;
- ✓ система розвитку персоналу є ефективною: педагогічні працівники, які реалізують освітню програму, мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку, проводяться регулярні інтерв'ю (анкетування) та/або застосовуються інші методи розвитку персоналу;
- ✓ запрошені педагогічні працівники (у тому числі із закордонних закладів фахової передвищої освіти) залучені до викладання у межах освітніх програм;
- ✓ педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, регулярно використовують у подальшому свої знання та беруть участь у конференціях;
- ✓ кількість штатних педагогічних працівників визначається на основі їх обов'язків, обсягів викладання і кількості здобувачів фахової передвищої освіти та є цілком достатньою для досягнення цілей і результатів навчання;
- ✓ склад педагогічних працівників, які реалізують освітньо-професійну програму, за віком і відсоток молодих педагогічних працівників забезпечує стійкість викладання в коледжі;
- ✓ вимоги для вступу на навчання здобувачів фахової передвищої освіти базуються на якостях, необхідних для досягнення результатів навчання;
- ✓ система консультування здобувачів фахової передвищої освіти (щодо навчання, кар'єри тощо) є ефективною;
- ✓ оцінка результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів фахової передвищої освіти, який підтримує їх розвиток;
- ✓ здобувачі фахової передвищої освіти беруть участь у програмах

міжнародної мобільності;

✓ відсоток здобувачів фахової передвищої освіти, які беруть участь у студентській мобільності є стійким або зростає;

✓ здобувачі фахової передвищої освіти залучені у процес прийняття рішень на різних інституційних рівнях.

6.14. Освітнє середовище коледжу:

✓ включає всі приміщення, що необхідні для проведення навчання (аудиторії, тренінгові аудиторії, лабораторії, кімнати для самостійної роботи та відпочинку студентів, тощо);

✓ має достатній потенціал, враховуючи кількісний склад здобувачів фахової передвищої освіти;

✓ обладнано відповідно до сучасних вимог (відео - проєктори, Інтернет тощо).

6.15. Перегляд освітньо-професійних програм з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. Освітньо-професійна програма може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів.

6.16. Підставою для оновлення ОПП можуть бути:

✓ ініціатива і пропозиції гаранта освітньо-професійної програми та/або академічної ради і/або педагогічних працівників, які її реалізують;

✓ результати оцінювання якості;

✓ об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньо-професійної програми.

6.17. Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОПП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.).

6.18. Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу за повний курс навчання за освітньо-професійною програмою).

6.19. Підставою для розробки нових навчальних планів є:

✓ затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;

✓ затвердження нових стандартів фахової передвищої освіти;

✓ внесення змін до циклу дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки (за рішенням Міністерства освіти і науки України або Педагогічної ради коледжу);

✓ внесення змін до дисциплін циклу самостійного вибору здобувачів фахової передвищої освіти (за рішенням Педагогічної ради).

6.20. Модернізація освітньо-професійної програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних навчальних результатів. Зміна виду освітньо-професійної програми також відноситься до удосконалення.

6.21. Модернізація ОПП може проводитися з:

✓ ініціативи керівництва коледжу у разі незадовільних висновків про її

якість в результаті самоаналізу або аналізу динаміки набору здобувачів фахової передвищої освіти;

✓ ініціативи гаранта освітньо-професійної програми та/або академічної ради за відсутності набору вступників на навчання;

✓ ініціативи проєктної групи з метою врахування змін, що відбулися в професійному полі, в яких реалізується ОПП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці.

✓ наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОПП.

6.22. Бажано залучення до модернізації освітньо-професійної програми представників роботодавців, зовнішніх відносно ОПП експертів (як з професійної спільноти коледжу, так і незалежних). Модернізована освітньо-професійна програма разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в установленому порядку.

6.23. Повторне затвердження освітніх програм відбувається з ініціативи проєктної групи або відділення, що реалізує ОПП, у разі її значного оновлення. Значним вважається оновлення складу ОПП (складу дисциплін, практик та їх обсягу в кредитах ЄКТС) більше ніж на 50 %.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Відомості про освітньо-професійні програми розміщуються на сайті коледжу. Відповідальними за формування і зберігання паперових версій портфоліо ОПП є її гарант та заступник директора з навчальної роботи.

7.2. Відповідальними за повноту й своєчасність розміщення інформації про освітньо-професійну програму на сайті коледжу є заступник директора з навчальної роботи та адміністратор сайту.

7.3. Інформація про ОПП вноситься проєктною групою до ЄДЕБО в електронному вигляді.

Заступник директора з НР

Валентина САКВА